

ВИЩА КВАЛІФІКАЦІЙНА КОМІСІЯ СУДДІВ УКРАЇНИ

07 лютого 2019 року

м. Київ

Р І Ш Е Н Н Я № 178/вс-19

Вища кваліфікаційна комісія суддів України у складі колегії:

головуючого - Мішина М.І.,

членів Комісії: Василенка А.В., Гладія С.В.,

розглянувши питання про проведення співбесіди за результатами дослідження досьє кандидата на зайняття вакантної посади судді Касаційного кримінального суду у складі Верховного Суду Потятинника Юрія Романовича в межах процедури конкурсу, оголошеного Вищою кваліфікаційною комісією суддів України 02 серпня 2018 року,

встановила:

Рішенням Комісії від 02 серпня 2018 року № 185/зп-16 оголошено конкурс на зайняття 78 вакантних посад суддів касаційних судів у складі Верховного Суду.

Потятинник Юрій Романович 11 вересня 2018 року звернувся до Комісії із заявою про проведення стосовно нього кваліфікаційного оцінювання для участі в конкурсі на посаду судді Касаційного кримінального суду в складі Верховного Суду за спеціальною процедурою призначення. Рішенням Комісії від 08 жовтня 2018 року № 82/вс-18 він був допущений до участі в цьому конкурсі.

Рішенням Комісії від 18 жовтня 2018 року № 231/зп-18 призначено кваліфікаційне оцінювання кандидатів на зайняття вакантних посад суддів касаційних судів у складі Верховного Суду та допущено Потятинника Ю.Р. до проходження кваліфікаційного оцінювання для участі в конкурсі на посаду судді Касаційного кримінального суду.

Положеннями статті 83 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» (далі – Закон) закріплено, що кваліфікаційне оцінювання проводиться Вищою кваліфікаційною комісією суддів України з метою визначення здатності судді (кандидата на посаду судді) здійснювати правосуддя у відповідному суді за визначеними критеріями. Такими критеріями є: компетентність (професійна, особиста, соціальна), професійна етика та добросовісність.

Потятинник Ю.Р. 12 листопада 2018 року склав анонімне письмове тестування, за результатами якого набрав 82,5 бала, і згідно з рішенням Комісії від 13 лютого 2018 року № 257/зп-18 його допущено до виконання практичного завдання на етапі іспиту під час кваліфікаційного оцінювання в межах процедури конкурсу до відповідних касаційних судів у складі Верховного Суду.

За результатами виконаного 14 листопада 2018 року практичного завдання Потятинник Ю.Р. набрав 62 бали та згідно з рішенням Комісії від 29 грудня 2018 року

№ 330/зп-18 допущений до другого етапу кваліфікаційного оцінювання «Дослідження досьє та проведення співбесіди» в межах процедури конкурсу до Касаційного кримінального суду у складі Верховного Суду.

У статті 10 Основних принципів незалежності судових органів, схвалених резолюціями Генеральної Асамблеї ООН від 29 листопада 1985 року № 40/32 та від 13 грудня 1985 року № 40/146, визначено, що особи, відібрані для судових посад, повинні мати високі моральні якості і здібності, а також відповідну підбору кваліфікацію в галузі права.

Ці основоположні принципи формування суддівського корпусу імплементовані в національне законодавство, що визначає основними складовими авторитету судової влади та довіри до суду - доброчесність судді.

Згідно з цими приписами під час кваліфікаційного оцінювання для участі в конкурсі на посаду судді касаційного суду у складі Верховного Суду Комісія виходить з того, що кандидати на посаду судді найвищого суду у системі судоустрою мають відповідати найвищим стандартам за критеріями компетентності та професійної етики за відсутності будь-яких обґрунтованих сумнівів у їх доброчесності, що можуть негативно вплинути на суспільну довіру до новоствореного Верховного Суду.

Відповідно до абзацу третього пункту 20 розділу III Положення про порядок та методологію кваліфікаційного оцінювання, показники відповідності критеріям кваліфікаційного оцінювання та засоби їх встановлення, затвердженого рішенням Комісії від 03 листопада 2016 року № 143/зп-16 (далі - Положення), під час співбесіди обов'язковому обговоренню із суддею (кандидатом) підлягають дані щодо його відповідності критеріям професійної етики та доброчесності.

У пунктах 1, 2 глави 6 розділу II Положення передбачено, що встановлення відповідності судді (кандидата на посаду судді) критеріям кваліфікаційного оцінювання здійснюється членами Комісії за їх внутрішнім переконанням відповідно до результатів кваліфікаційного оцінювання. Показники відповідності судді (кандидата на посаду судді) критеріям кваліфікаційного оцінювання досліджуються окремо один від одного та у сукупності.

Відповідно до положень статті 87 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» з метою сприяння Вищій кваліфікаційній комісії суддів України у встановленні відповідності судді (кандидата на посаду судді) критеріям професійної етики та доброчесності для цілей кваліфікаційного оцінювання утворюється Громадська рада доброчесності, яка надає, за наявності відповідних підстав, висновок про невідповідність судді (кандидата на посаду судді) критеріям професійної етики та доброчесності.

Громадською радою доброчесності Комісії надано висновок про невідповідність кандидата на посаду судді Верховного Суду Потятинника Ю.Р. критеріям доброчесності та професійної етики, затверджений 27 січня 2019 року.

При цьому Громадська рада доброчесності зазначає, що:

1. Кандидат у деклараціях за 2016 - 2017 роки задекларував право безоплатного користування з 01 квітня 2016 року житловим будинком у м. Коломия, власником якого є його теща Гуленчин М.П., право на яке вона набула у 2014 році. Гуленчин М.П. також володіє квартирою в м. Коломия загальною площею 88,9 кв.м, яку придбала у 2007 році, де і проживає.

2. За даними досьє з 2013 до 2018 роки теща кандидата Гуленчин М.П. мала дохід 58 940 грн., мати кандидата - Потятинник Н.П. не мала доходів, а батько Потятинник Р.Р. за

цей період мав всього 696 грн. Водночас у 2016 році батько кандидата набув у власність продовольчий магазин у м. Києві на АДРЕСА_1 загальною площею 75 кв. м.

Наведене ставить під сумнів можливість придбання тещою житлового будинку, а батьком кандидата вказаної комерційної нерухомості.

3. Кандидат у деклараціях за 2014 та 2015 роки не вказав умови користування житлом, в якому він з сім'єю проживає.

Стосовно вказаних у висновку Громадської ради доброчесності відомостей Потятинник Ю.Р. надав усні та письмові пояснення, які було оцінено Комісією під час співбесіди.

Зокрема, що квартира площею 88,9 кв. м в м. Коломия, яка належала тещі Гуленчин М.П., придбана нею у 2007 році за кошти, одержані від продажу будинків, які перейшли у спадщину їй у 2003 році в м. Коломия та її чоловікові у с. Поточище, Городенківського району, Івано-Франківської області у 2007 році. У вказаній квартирі вона ніколи не проживала, продала цю квартиру 24 грудня 2015 року.

На підтвердження своїх доводів Потятинник Ю.Р. надав копію договорів купівлі-продажу вказаних будинків від 18 червня 2003 року та 21 липня 2007 року відповідно за 31 524 грн та 20 200 грн, а також договір купівлі-продажу квартири від 24 грудня 2015 року.

Стосовно умов користування сім'єю будинку АДРЕСА_2 в м. Коломия, Потятинник Ю.Р. надав договір безоплатного користування від 01.04.2016 року між ним та Гуленчин М.П.

За таких обставин Комісія визнає неприйнятним у цій частині висновок Громадської ради доброчесності.

Що стосується будинку за адресою: м. Коломия Івано-Франківської обл., АДРЕСА_2, то Потятинник Ю.Р. пояснив, що будинок був придбаний тещою у 2010 році за суму, еквівалентну 20 тисячам доларів США, за кошти, одержані від продажу будинків у 2003 та 2007 роках (31 524 грн + 20 200 грн = 51 724 грн) і які були частково витрачені на придбання квартири у 2007 році. Потім цей будинок був реконструйований і лише у 2014 році зареєстрований за Гуленчин М.П., в якому проживав і проживає лише він з сім'єю.

На підтвердження пояснень щодо підстав придбання цього будинку Потятинник Ю.Р. надав копію інформаційної довідки з Державного реєстру речових прав на нерухоме майно. З цього документа видно, що підставою виникнення права власності є договір купівлі-продажу від 20 травня 2010 року. Загальна площа будинку 99,5 кв. м, вартість - 68 313 грн.

Стосовно придбання батьком кандидата - Потятинником Р.Р. у 2016 році продовольчого магазину в м. Києві на АДРЕСА_1 загальною площею 75 кв. м. за 66 677 грн. Потятинник Ю.Р. не зміг надати підтвердження наявності у батьків коштів для придбання цієї нерухомості та обґрунтування фактичної вартості.

Комісія відхиляє надані суддею пояснення з цих питань з огляду на таке.

Стандарти етичної поведінки суддів, які адресовані суддям та судовим органам для використання як базових принципів регламентації поведінки суддів, визначені, зокрема, у Бангалорських принципах поведінки суддів від 19 травня 2006 року, схвалених Резолюцією Економічної та Соціальної Ради ООН від 27 липня 2006 року № 2006/23 (далі – Бангалорські принципи поведінки суддів).

Відповідно до пункту 1.6 цих принципів суддя виявляє та підтримує високі стандарти поведінки суддів з метою укріплення суспільної довіри до судових органів, що має першочергове значення для підтримки незалежності судових органів.

Згідно з пунктом 3.1 Бангалорських принципів поведінки суддів суддя демонструє поведінку, бездоганну навіть з точки зору стороннього спостерігача.

Пунктом 4.2 передбачено, що постійна увага з боку суспільства покладає на суддю обов'язок прийняти ряд обмежень, і, незважаючи на те, що пересічному громадянину ці обов'язки могли б здатися обтяжливими, суддя приймає їх добровільно та охоче. Поведінка судді має відповідати високому статусу його посади.

Відповідно до статті 18 Кодексу суддівської етики, затвердженого XI черговим з'їздом суддів України 22 лютого 2013 року, суддя повинен бути обізнаним про свої майнові інтереси та вживати розумних заходів для того, щоб бути обізнаним про майнові інтереси членів своєї сім'ї.

Рішенням Ради суддів України від 04 лютого 2016 року № 1 затверджено Коментар до Кодексу суддівської етики, в якому зазначено, що добросовісна поведінка судді має торкатися всіх сфер його життя, зокрема і матеріальної (майнової) сфери. Йдеться про добросовісну поведінку судді в реалізації обов'язку бути обізнаним про свої майнові інтереси та здійснення активних дій щодо вжиття розумних (адекватних) заходів для того, щоб бути обізнаним про майнові інтереси членів своєї сім'ї, виявляючи повагу до законів і лояльність до публічних фінансових інтересів держави (коментар до статті 18).

Відтак найбільшу увагу суспільства прикуто саме до позасудової поведінки судді, майнового стану його та близьких і рідних.

За таких підстав Комісія вважає, що кандидат, який був обізнаним про набуття права власності тещею Гуленчин М.П. у 2010 році на будинок, яким фактично користується суддя Потятинник Ю.Р. з сім'єю за кошти, походження яких не підтверджено, враховуючи інформацію про вартість нерухомого майна, набутого його батьком, який за даними досьє з 2012 до 2015 роки фактично не мав доходів на комерційну нерухомість у місті Києві, всупереч вимогам статті 3 Кодексу суддівської етики суддя Потятинник Ю.Р. не доклав всіх зусиль до того, щоб, на думку розсудливої, законослухняної та поінформованої людини, його поведінка була бездоганною.

Окрім того, кандидат Потятинник І.Р. в анкеті зазначив, що проживає з 2010 року до сьогодні за адресою: м. Коломия, АДРЕСА_2. Однак в деклараціях про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру за 2012 - 2015 роки не вказав право користування цим будинком.

Таким чином, ці обставини, а також обставини, викладені у висновку Громадської ради добросовісності, знайшли своє підтвердження за результатами проведеної співбесіди та дають підстави для обґрунтованого сумніву в сприйнятті і утвердженні кандидатом фундаментальних засад професійної етики і добросовісності суддів.

Слід зазначити, що кваліфікаційне оцінювання, зокрема, Потятинника Ю.Р. здійснювалося в межах конкурсу на зайняття вакантних посад суддів касаційних судів у складі Верховного Суду, що обумовлювало перевірку кандидата на відповідність найвищим стандартам та вимагало відсутності щонайменшого обґрунтованого сумніву у чеснотах майбутніх суддів Верховного Суду. Відтак висновки Комісії за результатами цього кваліфікаційного оцінювання не можуть мати преюдиційного значення та негативно вплинути на проходження кандидатом інших процедур, пов'язаних з кар'єрою судді.

Ураховуючи викладене, керуючись статтями 88, 93, 101 Закону, Положенням, Комісія

вирішила:

визнати Потятинника Юрія Романовича таким, що не підтвердив здатності здійснювати правосуддя у Касаційному кримінальному суді у складі Верховного Суду.

Головуючий

М.І. Мішин

Члени Комісії:

А.В. Василенко

С.В. Гладій